

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta práce)

Práci předložila studentka: Michaela Barancová

Studijní obor: Předškolní a mimoškolní pedagogika, Učitelství pro mateřské školy

Název práce: Efektivní přístupy ve vzdělávání dětí s Aspergerovým syndromem v předškolním období

Oponent práce: Mgr. Jiřina Ullmanová

1. CÍL PRÁCE:

Práce je zaměřena na zhodnocení efektivních přístupů ve vzdělávání dětí s Aspergerovým syndromem v předškolním období. Cíle práce spočívají ve zjišťování, zda používají rodiče a pedagogičtí pracovníci doporučené metody, přístupy a pomůcky ve výchově a vzdělávání dětí s Aspergerovým syndromem. Dále se autorka zabývá otázkou, zda jsou doporučené metody, přístupy a pomůcky ve vzdělávání a výchově dětí s Aspergerovým syndromem efektivní a osvědčují se.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V teoretické části se autorka zabývá problematikou Aspergerova syndromu, počínaje vysvětlením poruch autistického spektra, historií poznávání Aspergerova syndromu, charakteristikou osob s tímto syndromem a oblastmi obtíží (sociální a komunikační schopnosti, zvládnání emocí a vzteku). Práce se zabývá přístupy ve výchově a vzdělávání dětí s tímto syndromem.

Teoretická část je srozumitelně strukturována a obsahuje informace zásadní pro komplexní popis Aspergerova syndromu, od projevů v chování dětí, diagnostickým možností, přístupů k výchovnému vedení dětí, až po konkrétní uvedení terapie, metod a nástrojů či pomůcek pro podporu dětí s AS. Uvedené informace jsou vhodné pro využití v rodině i ve školním zařízení, poskytují komplexní vhled do tématu Aspergerova syndromu. Autorka využila relevantní soudobou odbornou literaturu, pro práci by bylo zajímavé využití i zahraniční literatury.

V praktické části jsou uvedeny dvě kazuistiky, před-výzkumná metoda – rozhovor a dotazníkové šetření. Autorka uvádí tři různé výzkumné metody, využila kvalitativní i kvantitativní metody, zpracovává informace strukturovaně, využívá grafické zobrazení.

V praktické části by bylo vhodné využít více výzkumného potenciálu záměru práce. Autorka uvádí dvě zdařilé kazuistiky dětí s Aspergerovým syndromem (oceňují podrobný sběr dat od více osob, které s dítětem pracují a poskytují mu podporu). Informace z kazuistik nejsou však v práci dále využity a nejsou součástí výzkumu. Vyhodnocení, zda jsou doporučené přístupy, metody a pomůcky pro výchovu a vzdělávání dětí s AS efektivní, je vyvozeno pouze z odpovědí v dotazníkovém šetření, nikoliv z vlastního výzkumu a ověření v praxi.

Pro dotazníkové šetření by bylo vhodné zvolit vyvážený počet respondentů pro jednotlivé skupiny - rodiče, asistenti pedagoga, a pedagogové, relevantní by bylo i navýšení počtu respondentů (práce uvádí 31 vyplněných dotazníků). Dotazníkové šetření by bylo možné uzpůsobit jednotlivým skupinám respondentů (v dotazníku nejsou vždy adekvátní otázky pro všechny skupiny respondentů, viz otázka č.7 – nácvik sociálních dovedností – odpovídají kladně pouze rodiče, protože pedagogických pracovníků se otázka netýká).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Práce je přehledně strukturována, jazykový projev autorky je kultivovaný, splňuje požadavky na odborný text. Odkazy na bibliografické citace odpovídají požadované normě. Práce je vhodně doplněna přílohami.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka zvolila zajímavé téma zaměřující se na využití doporučeným přístupů, metod a pomůcek pro výchovu a vzdělávání dětí s Aspergerovým syndromem v současné praxi. Zabývá se otázkou, zda a kým jsou doporučení využívána. Ve výstupech práce upozorňuje na důležité a aktuální téma, jako je orientace a znalost doporučení na straně rodičů i pedagogických pracovníků. Sleduje, že pedagogičtí pracovníci využívají doporučení v menší míře. Usuzuje, že je to zejména z důvodu neznalosti tématu a informovanosti pedagogických pracovníků o specifických potřebách dítěte s AS. Dále vysvětluje, že rodiče mají větší zájem o informace a sami si je dohledávají a ve výchově dítěte aplikují, uvádí, že pedagogičtí pracovníci nemají díky své vyčerpání kapacitu na stejný přístup.

Jako zdařilé lze v práci považovat v teoretické části podrobné vymezení aspektů života osob s Aspergerovým syndromem a zprostředkování celkového náhledu na možnosti podpory dětí. Jak autorka sama uvádí v závěru práce, k ověření hlavní i dílčí výzkumné otázky by bylo vhodné větší propracování praktické části bakalářské práce, využití dlouhodobějšího sledování dětí s AS a vyhodnocení efektivity doporučených přístupů, metod a pomůcek v praxi, u konkrétních dětí.

Celkově považuji práci za zdařilou, práce splňuje všechny požadované náležitosti, a proto ji doporučuji k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- 1) Co se dá dělat, pokud vyplývá z dotazníků, že je stále mnoho pedagogických pracovníků, kteří základní doporučení nepoužívají, usuzujete, že je neznají? V práci je uvedeno, že je to pochopitelné, protože jsou zaneprázdněni a museli by studovat přístupy ve volném čase. Jako řešení je uvedena pouze spolupráce s rodiči. Co dalšího je tedy možné pro změnu situace k větší podpoře dětí s AS udělat?
- 2) Jakou roli má v podpoře dítěte v mateřské škole školské poradenské zařízení?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Velmi dobře

Datum: 8. 6. 2020

Podpis:



Oponent: Mgr. Jiřina Ullmanová